

**REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA**

P/225871

**PROVEDBENI PROGRAM
AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA
za razdoblje 2024.-2028.**

Sadržaj

1.	UVOD.....	5
1.1.	Djelokrug rada	5
1.2.	Vizija.....	5
1.3.	Misija.....	6
1.4.	Organizacijska struktura	6
2.	OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJI ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBOM PROGRAMA.....	7
3.	OPIS MJERA.....	12

PREDGOVOR

Temeljem Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 123/17, 151/22) i Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ br. 37/23) Agencija za zaštitu osobnih podataka (u daljnjem tekstu: Agencija) donosi Provedbeni program za razdoblje od 2024.-2028. godine kojim će se definirati mjere koje planira provesti a u cilju realizacije Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2024.-2028.

Zaštita podataka je temeljno pravo svakog pojedinca koje je zaštićeno Ustavom, Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, te Ugovorom o funkcioniranju Europske unije. Svrha zaštite osobnih podataka je zaštita privatnog života pri obradi osobnih podataka.

Tehnološki napredak i globalizacija u potpunosti su izmijenili način prikupljanja podataka i korištenja osobnih podataka.

U zadnjih dvadesetak godina drastično se ubrzao protok podataka, a količine podataka koji se svakodnevno generiraju mjere se u terabajtima. Samim time pojavili su se novi izazovi u zaštiti osobnih podataka i potreba za uspostavljanjem novog zakonodavnog okvira jer onaj iz 1995. godine više nije mogao odgovoriti na izazove digitalnog doba. Gospodarska i društvena integracija proizašla iz funkcioniranja unutarnjeg tržišta rezultirala je povećanim prekograničnim protokom podataka, razmjenom osobnih podataka između javnih i privatnih sudionika te su podaci u konačnici postali pokretač novog gospodarstva.

Nakon gotovo tri godine opsežnih pregovora u kojima su sudjelovale Europska komisija, Europski parlament i Vijeće Europe donesen je sveobuhvatni zakonodavni okvir za zaštitu osobnih podataka koji se primjenjuje od 25. svibnja 2018. godine: Opća uredba o zaštiti podataka.

Cilj Opće uredbe o zaštiti podataka je zaštititi osobne podatke fizičkih osoba, pružiti kontrolu građanima nad njihovim osobnim podacima te stvoriti visoku i ujednačenu razinu zaštite podataka u Europskoj uniji. Uz navedeno, namjera Opće uredbe o zaštiti podataka je olakšati poduzećima poslovanje na jedinstvenom digitalnom tržištu te olakšati prekogranični protok osobnih podataka i korištenje usluga informacijskog društva.

Opća uredba o zaštiti podataka primjenjuje se direktno u svim državama članicama Europske unije odnosno zemljama Europskog gospodarskog prostora (to su uz zemlje članice EU Norveška, Island i Lihtenštajn) od 25. svibnja 2018. godine, a čime se otklanja mogućnost različitih interpretacija Uredbe, rješava problem neujednačenih nacionalnih propisa u zemljama EU i skupog administrativnog opterećenja. Sve navedeno trebalo bi pogodovati gospodarskom rastu i poticati inovacije u EU.

Opća Uredba o zaštiti podataka određuje koja su prava pojedinaca, a u skladu s tim i koje su obveze subjekata koji obrađuju osobne podatke te ovlasti i zadaće nadzornih tijela za zaštitu osobnih podataka.

Agencija će kroz naredno razdoblje svoja postupanja usmjeriti na aktivno učešće u provedbi mjera koje su usko vezane uz obradu osobnih podataka.

U digitalnom dobu zaštita osobnih podataka ima važnu ulogu u razvoju umjetne inteligencije (UI) jer je ključna za povjerenje javnosti i njeno šire prihvaćanje. Zaštita osobnih podataka

omogućuje povjerenje korisnika UI i osigurava da razvoj tehnologije poštuje privatnost pojedinaca i zakonsku regulativu.

Svi koji razvijaju UI moraju uložiti napore kako bi osigurali usklađenost sa propisima koji reguliraju zaštitu osobnih podataka.

S tim u vezi, Agencija će se fokusirati na promicanje javne svijesti o važnosti zaštite podataka, kako među građanima, tako i među poduzetnicima (organizacijama) koje razvijaju UI tehnologiju.

1. UVOD

Agencija je samostalno i neovisno državno tijelo koje nadzire provedbu Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. 04. 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka (Opće uredbe o zaštiti podataka) i obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti utvrđenih Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka („Narodne novine“, br. 42/18) kojim se osigurava provedba Opće uredbe o zaštiti podataka.

1.1. Djelokrug rada

Agencija je neovisno nadzorno tijelo i glede obrade osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhu sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući i zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i sprječavanje takvih prijetnji, prema odredbama Zakona o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija („Narodne novine“, br. 68/18), a kojim je u hrvatsko zakonodavstvo preuzeta Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119/89, od 4. 5. 2016).

Također, Agencija nadzire zakonitost obrade osobnih podataka iz članka 15. Zakona o prijenosu i obradi podataka o putnicima u zračnom prometu u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela terorizma i druga teška kaznena djela te zakonitost obrade iz članka 4. Uredbe o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu.

Neovisnost tijela za zaštitu osobnih podataka propisuje i Konvencija za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (Konvencija 108 Vijeća Europe) i Dodatni protokol uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka. Hrvatski sabor je zakonom potvrdio Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatni protokol uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka.

Glavni zadatak Agencije je učinkovito djelovanje na ispunjavanje svih prava i obaveza iz područja zaštite osobnih podataka koje se Republici Hrvatskoj nameću kao punopravnoj članici Europske unije i Vijeća Europe, povećanje odgovornosti svih sudionika u procesu obrade osobnih podataka vezano za primjenu propisa koji su obuhvaćeni zakonskim okvirom zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj uz odgovarajuću primjenu mjera informacijske sigurnosti.

Trajna zadaća Agencije je podizanje razine svijesti dionika i svih ciljanih javnosti, o važnosti zaštite osobnih podataka i o njihovim pravima i obvezama, predlaganje mjera za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika za zaštitu osobnih podataka kao i ukupna provedba svih upravnih i stručnih poslova koji proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

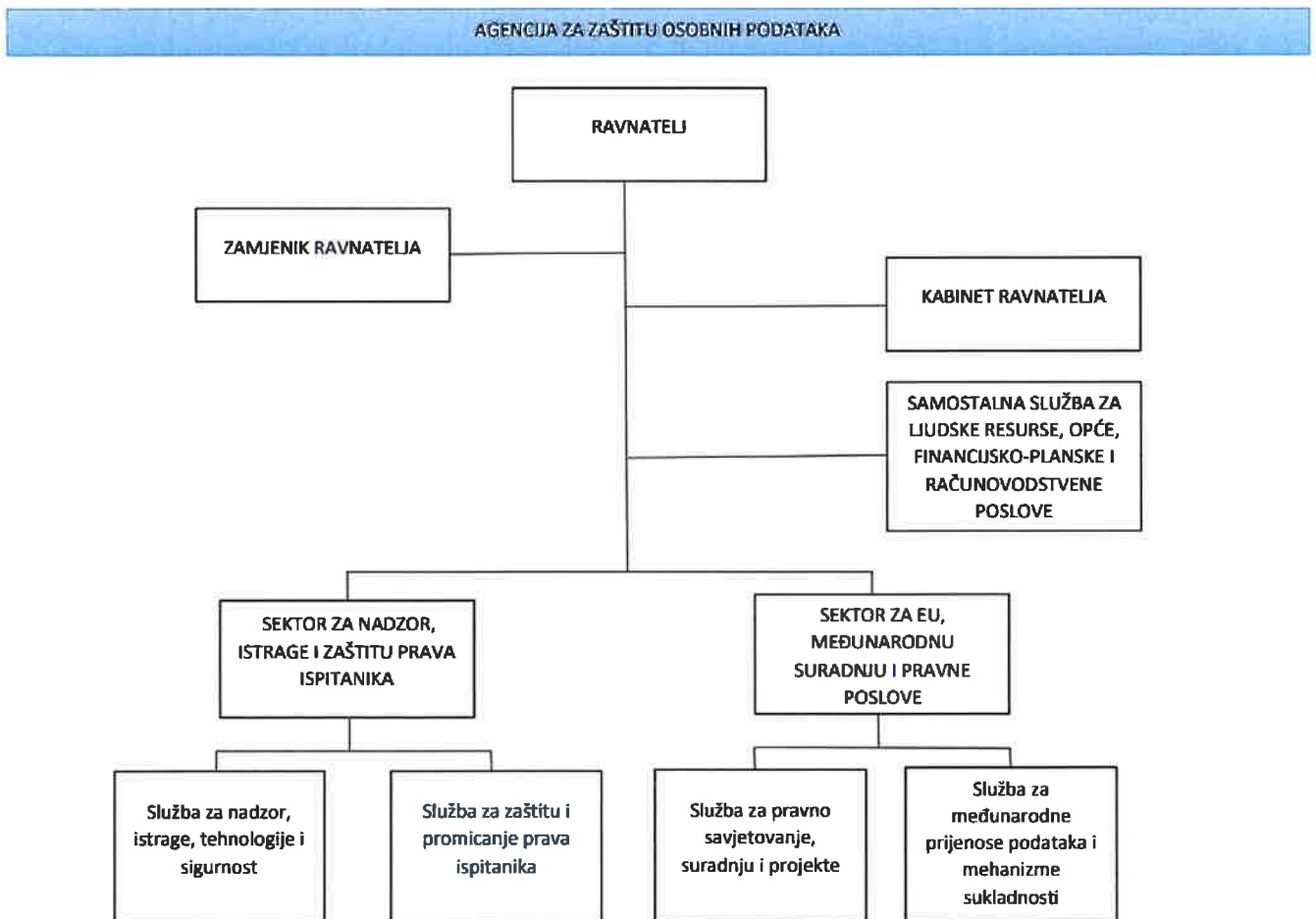
1.2. Vizija

Agencija ulaže napore da zaštita privatnosti (zaštita osobnih podataka) kao jedno od temeljnih ljudskih prava postane opće prihvaćeno načelo rada svih koji prikupljaju, obrađuju i prenose osobne podatke.

1.3.Misija

Misija Agencije za zaštitu osobnih podataka je uspješno izvršavanje nadzora nad provođenjem propisa o zaštiti osobnih podataka, te omogućavanje ostvarivanja tog prava svakom pojedincu u Republici Hrvatskoj, praćenje razvoja na tom području, te predlaganje mjera za unaprjeđenje zaštite osobnih podataka

1.4.Organizacijska struktura

2. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJI ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBOM PROGRAMA

Agencija je nadležna za obavljanje zadaća koje su joj povjerene i izvršavanje ovlasti koje su joj dodijeljene u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka na području Republike Hrvatske. Zadaće Agencije sukladno članku 57. Opće uredbe o zaštiti podataka:

- prati i provodi primjenu ove Uredbe;
- promiče javnu svijest o rizicima, pravilima, zaštitnim mjerama i pravima u vezi s obradom te njihovo razumijevanje. Aktivnosti koje su posebno namijenjene djeci moraju dobiti posebnu pozornost;
- savjetuje, u skladu s pravom države članice, nacionalni parlament, vladu i druge institucije i tijela o zakonodavnim i administrativnim mjerama u vezi sa zaštitom prava i sloboda pojedinaca u pogledu obrade;
- promiče osviještenost voditelja obrade i izvršitelja obrade o njihovim obvezama iz ove Uredbe;
- na zahtjev pruža informacije bilo kojem ispitaniku u vezi s ostvarivanjem njihovih prava iz ove Uredbe, a prema potrebi, u tu svrhu surađuje s nadzornim tijelima u drugim državama članicama;
- rješava pritužbe koje podnose ispitanik ili tijelo, organizacija ili udruženje u skladu s člankom 80. i istražuje u odgovarajućoj mjeri predmet pritužbe te podnositelja pritužbe u razumnom roku izvješćuje o napretku i ishodu istrage, posebno ako je potrebna daljnja istraga ili koordinacija s drugim nadzornim tijelom;
- surađuje s drugim nadzornim tijelima, među ostalim dijeljenjem informacija, te pruža uzajamnu pomoć drugim nadzornim tijelima s ciljem osiguranja konzistentnosti primjene i provedbe ove Uredbe;
- provodi istrage o primjeni ove Uredbe, među ostalim na temelju informacija primljenih od drugog nadzornog ili drugog tijela javne vlasti;
- prati bitne razvoje u onoj mjeri u kojoj utječu na zaštitu osobnih podataka, osobito razvoj informacijskih i komunikacijskih tehnologija i komercijalnih praksi;
- donosi standardne ugovorne klauzule iz članka 28. stavka 8. i članka 46. stavka 2. točke (d);
- utvrđuje i vodi popis u vezi s uvjetima za procjenu učinka na zaštitu podataka u skladu s člankom 35. stavkom 4.;
- daje savjete o postupcima obrade iz članka 36. stavka 2.;
- potiče izradu kodeksa ponašanja u skladu s člankom 40. stavkom 1. i daje mišljenje i odobrava takve kodekse ponašanja koji pružaju dostatne mjere zaštite, u skladu s člankom 40. stavkom 5.;
- potiče uspostavu mehanizama certificiranja zaštite podataka te pečata i oznaka za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. i odobrava kriterije certificiranja u skladu s člankom 42. stavkom 5.;
- prema potrebi, provodi periodično preispitivanje izdanih certifikata u skladu s člankom 42. stavkom 7.;
- sastavlja i objavljuje kriterije za akreditaciju tijela za praćenje kodeksa ponašanja u skladu s člankom 41. i akreditaciju certifikacijskog tijela u skladu s člankom 43.;

- provodi akreditaciju tijela za praćenje kodeksa ponašanja u skladu s člankom 41. i akreditaciju certifikacijskog tijela u skladu s člankom 43.;
- odobrava ugovorne klauzule i odredbe iz članka 46. stavka 3.;
- odobrava obvezujuća korporativna pravila u skladu s člankom 43.;
- doprinosi aktivnostima Odbora;
- vodi internu evidenciju o kršenjima ove Uredbe i mjerama koje su poduzete u skladu s člankom 58. stavkom 2.; i
- ispunjava sve ostale zadaće u vezi sa zaštitom osobnih podataka.

Ovlasti Agencije sukladno članku 58. Opće uredbe o zaštiti podataka:

Istražne ovlasti

- (a) narediti voditelju obrade i izvršitelju obrade, a prema potrebi i predstavniku voditelja obrade ili izvršitelja obrade, da mu pruže sve informacije potrebne za obavljanje svojih zadaća;
- (b) provoditi istrage u obliku revizije zaštite podataka;
- (c) provoditi preispitivanje certifikata izdanih u skladu s člankom 42. stavkom 7.;
- (d) obavijestiti voditelja obrade ili izvršitelja obrade o navodnom kršenju ove Uredbe;
- (e) ishoditi, od voditelja obrade i izvršitelja obrade, pristup svim osobnim podacima i svim informacijama potrebnim za obavljanje svojih zadaća;
- (f) ishoditi pristup svim prostorijama voditelja obrade i izvršitelja obrade, uključujući svu opremu i sredstva za obradu podataka, u skladu s pravom Unije ili postupovnim pravom Republike Hrvatske.

Korektivne ovlasti

- (a) izdavati upozorenja voditelju obrade ili izvršitelju obrade da bi namjeravani postupci obrade lako mogli prouzročiti kršenje odredaba ove Uredbe;
- (b) izdavati službene opomene voditelju obrade ili izvršitelju obrade ako se postupcima obrade krše odredbe ove Uredbe;
- (c) narediti voditelju obrade ili izvršitelju obrade da poštuje zahtjeve ispitanika za ostvarivanje njegovih prava u skladu s ovom Uredbom;
- (d) narediti voditelju obrade ili izvršitelju obrade da postupke obrade uskladi s odredbama ove Uredbe, prema potrebi na točno određen način i u točno zadanom roku;
- (e) narediti voditelju obrade da ispitanika obavijesti o povredi osobnih podataka;
- (f) privremeno ili konačno ograničiti, među ostalim zabraniti, obradu;
- (g) narediti ispravljanje ili brisanje osobnih podataka ili ograničavanje obrade u skladu s člancima 16., 17. i 18. i izvješćivanje o takvim radnjama primatelja kojima su osobni podaci otkriveni u skladu s člankom 17. stavkom 2. i člankom 19.;
- (h) povući certifikat ili certifikacijskom tijelu narediti da povuče certifikat izdan u skladu s člankom 42. i 43., ili certifikacijskom tijelu narediti da ne iza certifikat ako nisu ispunjeni zahtjevi za certificiranje ili ako oni više nisu ispunjeni;
- (i) izreći upravnu novčanu kaznu u skladu s člankom 79. uz mjere, ili umjesto mjera koje se navode u ovom stavku, ovisno o okolnostima svakog pojedinog slučaja;
- (j) narediti suspenziju protoka podataka primatelju u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji.

Ovlasti u vezi s odobravanjem te savjetodavne ovlasti:

- (a) savjetovati voditelja obrade u skladu s prethodnim postupkom savjetovanja iz članka 36.,

- (b) na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, izdati nacionalnom parlamentu, vladi države članice ili, u skladu s pravom države članice, drugim institucijama i tijelima, te javnosti, mišljenje o svakom pitanju u vezi sa zaštitom osobnih podataka;
- (c) odobriti obradu iz članka 36. stavka 5., ako se pravom države članice takvo prethodno odobrenje zahtijeva;
- (d) izdati mišljenje i odobriti nacрте kodeksâ ponašanja u skladu s člankom 40. stavkom 5.;
- (e) akreditirati certifikacijska tijela u skladu s člankom 43.;
- (f) izdati certifikate i odobriti kriterije certificiranja u skladu s člankom 42. stavkom 5.;
- (g) donijeti standardne klauzule o zaštiti podataka iz članka 28. stavka 8. i članka 46. stavka 2. točke (d);
- (h) odobriti ugovorne klauzule iz članka 46. stavka 3. točke (a);
- (i) odobriti administrativne dogovore iz članka 46. stavka 3. točke (b);
- (j) odobriti obvezujuća korporativna pravila u skladu s člankom 47.

Osim ovlasti utvrđenih Općom uredbom o zaštiti podataka, sukladno Zakonu o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija obavlja sljedeće poslove:

- kada je propisano posebnim zakonom, može pokrenuti i ima pravo sudjelovati u kaznenim, prekršajnim, upravnim i drugim sudskim i izvansudskim postupcima zbog povrede Opće uredbe o zaštiti podataka i ovoga Zakona
- donosi Kriterije za određivanje visine naknade administrativnih troškova iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona i Kriterije za određivanje visine naknade iz članka 43. stavka 3. ovoga Zakona
- objavljuje pojedinačne odluke sukladno člancima 18. i 48. ovoga Zakona na mrežnim stranicama Agencije
- pokreće i vodi odgovarajuće postupke protiv odgovornih osoba zbog povrede Opće uredbe o zaštiti podataka i ovoga Zakona
- obavlja poslove neovisnog nadzornog tijela za praćenje primjene Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhu sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, osim ako posebnim propisima nije drugačije određeno
- obavlja druge zakonom propisane poslove.

IZAZOVI

Manjak ljudskih resursa

Važno je naglasiti da su dostatni ljudski, financijski i tehnički resursi esencijalan preduvjet za maksimalno učinkovito izvršavanje zadaća i obveza za sva nacionalna tijela za zaštitu podataka, pa tako i hrvatsko tijelo. Imajući u vidu navedeno, ističemo da Agencija kontinuirano ulaže napore za zapošljavanje kvalitetnih stručnjaka, a prema izvješću Europskog odbora za zaštitu podataka, čak 87% nadzornih tijela iz područja Europskog gospodarskog prostora smatra da nema dovoljno ljudskih resursa za izvršavanje svih svojih ovlasti i zadaća.

Unatoč ograničenim ljudskim resursima, Agencija kroz provedbu mnogobrojnih edukativnih aktivnosti nastoji djelovati preventivno odnosno informirati voditelje/izvršitelje obrade o njihovim obavezama vezano za obradu osobnih podataka pojedinaca te na ta način spriječiti potencijalne povrede osobnih podataka. Ipak, postoje slučajevi kad je jedina učinkovita i odvraćajuća mjera novčana kazna, a čime se postiže i specijalna prevencija, na način da će

kazna predmetne voditelje/izvršitelje obrade u budućnosti odvratiti od sličnog kršenja Opće uredbe o zaštiti podataka. Ujedno, novčana kazna može poslužiti kao upozorenje ostalim voditeljima/izvršiteljima odnosno kao pokazatelj nužnosti poštivanja propisa o zaštiti osobnih podataka, a osobito u dijelu poštivanja prava ispitanika koja su temelj čitavog normativnog okvira o zaštiti osobnih podataka. Osim financijske štete, nepoštivanje Opće uredbe o zaštiti podataka može voditeljima obrade prouzročiti i reputacijsku štetu, a ista nipošto nije zanemariva kad uzmemo u obzir da su građani sve svjesniji svojeg prava na zaštitu osobnih podataka te će u velikom broju slučajeva svoje povjerenje pokloniti organizaciji koja vodi računa o zaštiti njihovih osobnih podataka i privatnosti.

Svjesni činjenice da se niti jedna zemlja ne može samostalno nositi s potencijalnim ugrozama u segmentu zaštite podataka i privatnosti svojih građana te današnjim suvremenim izazovima uzrokovanim tehnološkim napretkom, posebno kad su u pitanju osobni podaci, međunarodna suradnja nameće se kao prioritet.

Voditelji/izvršitelji obrade

Voditelji obrade ponekad nisu svjesni svih obveza koje proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka, kao što je pružanje informacija ispitanicima u svrhu ostvarivanja njihovih prava, provođenje odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera zaštite osobnih podataka, vođenje evidencija aktivnosti obrade i slično. Iz dosadašnjih postupanja vidimo da voditelji obrade koji su shvatili važnost zaštite osobnih podataka su savjesni u postavljanju odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite osobnih podataka, ulažu u edukaciju svojih zaposlenika kako bi svi bili upoznati s važnosti zaštite osobnih podataka te naučili kako osobne podatke primjereno štititi, kao što su i svjesni važnosti imenovanja službenika za zaštitu podataka koji imaju adekvatno znanje na području zaštite osobnih podataka. Najčešće i najveće povrede se događaju upravo zbog nepoduzimanja odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera te zbog kršenja prava ispitanika. Naše iskustvo je pokazalo da je u najvećem broju incidenta koje je Agencija obradila ljudski faktor i dalje jedna od najslabijih karika, što dovodi do zaključka da je i dalje nedovoljna educiranost zaposlenika kod voditelja obrade o potencijalnim mogućnostima ugroze osobnih podataka s kojima rade i načina na koji ih mogu što je najbolje moguće štititi.

Krajnje je vrijeme je da poduzeća, tijela javne vlasti i svi voditelji/izvršitelji obrade shvate da je rok za prilagodbu odavno prošao te kako nakon 6 godina od početka pune primjene GDPR-a, neinformiranost i neznanje ne mogu predstavljati opravdanje i izgovor za kršenje temeljnih prava hrvatskih i europskih građana. Mnogobrojne nadzorne, ali i edukativne aktivnosti koje je Agencija provela jasno su pokazale da razina usklađenosti s zakonodavnim okvirom za zaštitu podataka u Republici Hrvatskoj nije na zadovoljavajućoj razini. Agencija konstanto ističe kako ulaganje u zaštitu osobnih podataka i informacijsku sigurnost već dugo nije ulaganje koje je potrebno i poželjno, već je ulaganje koje je nužno i neophodno za uspješno poslovanje. Službenici za zaštitu podataka

Službenici za zaštitu podataka, koji imaju ključnu ulogu u sustavu zaštite osobnih podataka vrlo često su najslabija karika jer nisu u dovoljnoj mjeri upoznati ni s osnovama zaštite osobnih podataka. Agencija je oduvijek bila velika podrška službenicima za zaštitu podataka te kontinuirano organizira razne edukacije namijenjene upravo njima. No, unatoč našim naporima, razumijevanje važnosti uloge službenika za zaštitu podataka među voditeljima obrade, kao i njihovo znanje je do danas na niskoj razini. Nema sumnje da će uloga službenika za zaštitu podataka postati još važnija i složenija u bliskoj budućnosti, a službenici moraju biti spremni suočiti se s novim izazovima.

Zaključci za službenike:

1. Organizacije u Hrvatskoj općenito imaju problema s imenovanjem odgovarajućih službenika za zaštitu podataka unutar svoje organizacije, ali i izvan nje, jer je tržište vanjskih DPO-ova nerazvijeno.
2. Službenici se često bore s izbjegavanjem sukoba interesa između svojih dužnosti DPO-a i ostalih dužnosti unutar organizacije.
3. Službenici nemaju dovoljno neovisnosti u svom radu i vrlo često se njihovi savjeti ne poštuju te ne podnose izvještaje najvišoj razini menadžmenta.
4. Opća svijest najvišeg rukovodstva o važnosti uloge DPO-a još uvijek je niska, posebice u javnom sektoru.
5. Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka ne sadrži odredbe o statusu, imenovanju ili nadležnostima službenika za zaštitu podataka.

Građani

Građani su svjesni da imaju prava koja im jamči Opća uredbe o zaštiti podataka, ali nisu dovoljno upoznati s njima, odnosno često ih krivo tumače. Otkad je Opća uredba o zaštiti podataka stupila na snagu vlada mišljenje kako je zaštita osobnih podataka apsolutno pravo i kako za svaku obradu osobnih podataka građani trebaju dati svoju privolu, što nije točno. Građani prvenstveno moraju biti svjesni da su njihovi osobni podaci njihova imovina i da je zaštita osobnih podataka njihovo temeljno ljudsko pravo. Prvo i osnovno pravilo je samozaštitno ponašanje, odnosno građani moraju biti svjesni gdje, kome, kada i zašto ostavljaju svoje osobne podatke te da ne dijele svoje osobne podatke s nepoznatim osobama.

U okviru svoje savjetodavne uloge, Agencija kontinuirano ulaže značajne napore u organizaciju aktivnosti za podizanje razine svijesti o zaštiti podataka namijenjenih svim ciljanim skupinama:

- Ispitanicima / pojedincima / građanima
- Voditeljima i izvršiteljima obrade iz svih sektora, s posebnim naglaskom na voditelje obrade iz odgojno-obrazovnog sektora te sektora zdravstva, zaštitarske djelatnosti, marketinga i turizma
- Službenicima za zaštitu podataka iz privatnog i javnog sektora
- Tijelima državne uprave i tijelima javne vlasti
- Strukovnim udruženjima, nevladinim organizacijama
- Mikro, malim i srednjim poduzetnicima
- Akademskoj i znanstvenoj zajednici

Jedan je od najvažnijih ciljeva Agencije je podizanje svijesti građana, voditelja i izvršitelja obrade o potrebi i važnosti zaštite osobnih podataka i privatnosti kao temeljnih ljudskih prava ugrađenih u Povelju Europske unije o temeljnim pravima i u Ustav Republike Hrvatske.

Uspjeh Opće uredbe o zaštiti podataka ovisi o dobroj informiranosti svih dionika (prvenstveno poslovnih subjekata koji obrađuju podatke, javnog sektora i građana). Na nacionalnoj razini za informiranje zadužena su prvenstveno tijela za zaštitu podataka te su ona prva kontaktna točka za voditelje obrade, izvršitelje obrade i pojedince. Agencija, kao tijelo nadležno za nadzor nad provedbom Opće uredbe o zaštiti podataka u Republici Hrvatskoj, najpozvanija je da poduzećima i javnom sektoru objasni obveze iz Opće uredbe o zaštiti podataka te da građane upozna s njihovim pravima.

Također, zadaće Agencije vezano za podizanje razine svijesti šire javnosti o zaštiti osobnih podataka i općenito privatnosti proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka.

Sukladno članku 57. Opće uredbe o zaštiti podataka, svako nadzorno tijelo na svom području:

- promiče javnu svijest o rizicima, pravilima, zaštitnim mjerama i pravima u vezi s obradom te njihovo razumijevanje. Aktivnosti koje su posebno namijenjene djeci moraju dobiti posebnu pozornost;
- promiče osviještenost voditelja obrade i izvršitelja obrade o njihovim obvezama iz ove Uredbe

Ciljevi koje Agencija nastoji postići kroz organizaciju edukacija, konferencija, predavanja, dana otvorenih vrata, informativnih dana za građane, provedbu EU projekata, kampanja, istraživanja, radionica i prigodnih događanja su:

1. Povećanje svijesti građana o važnosti zaštite osobnih podataka, njihovim pravima iz Opće uredbe o zaštiti podataka i o zlouporabama u slučaju neopreznog postupanja s osobnim podacima.
2. Povećanje znanja voditelja, izvršitelja obrade i službenika za zaštitu podataka o obvezama iz Opće uredbe o zaštiti podataka i pravima građana te jačanje kapaciteta za provedbu Opće uredbe o zaštiti podataka.
3. Kreiranje pozitivnog imidža Agencije kod svih ciljnih skupina kroz otvorenu, jasnu i transparentnu komunikaciju i proaktivnu suradnju sa svim dionicima.

Također, službenici Agencije sudjeluju kao predavači i govornici na događanjima kao što su konferencije, stručni skupovi, panel rasprave, predavanja u odgojno-obrazovnim i znanstvenim ustanovama Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

3. OPIS MJERA

Provedbenim programom Agencije za zaštitu osobnih podataka razrađuju se mjere koje su koherentne s dva prioriteta i cilja koja proizlaze iz hijerarhijski nadređenog akta strateškog planiranja, Programa Vlade Republike Hrvatske 2024.-2028.

Prioritet 1. USPJEŠNA HRVATSKA

Konkurentno gospodarstvo, obrazovanje i znanost i digitalno društvo

Cilj: 1.5. Digitalna i zelena tranzicija društva, industrije i poduzetništva

Donijet će se Nacionalni plan za razvoj umjetne inteligencije te olakšati i poticati razvoj usluga temeljenih na umjetnoj inteligenciji uz istovremeni razvoj okruženja koje će osigurati da se umjetna inteligencija rabi pouzdano i sigurno.

Prioritet 3. PRAVEDNA HRVATSKA

Transparentne institucije, pristupačnije zdravstvo i dostupno stanovanje

Cilj: 3.2. Sloboda medija, zaštita ljudskih prava i prava nacionalnih manjina

Gradit će se društvo koje poštuje ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Za provedbu Cilja: 1.5. Digitalna i zelena tranzicija društva, industrije i poduzetništva te Cilja: 3.2. Sloboda medija, zaštita ljudskih prava i prava nacionalnih manjina, ovim provedbenim programom utvrđene su mjere koje neposredno doprinose ostvarenju navedenih ciljeva, zaključno s 2028. godinom.

MJERE:

1. *Obrazovanje i podizanje svijesti o važnosti zaštite privatnosti i o integraciji načela privatnosti i zaštite osobnih podataka u razvoj i implementaciju umjetne inteligencije*

Ovom mjerom planira se provoditi osvještavanje ukupne javnosti (voditelja obrade, službenika za zaštitu osobnih podataka i građana) na način provođenja edukacija o važnosti zaštite privatnosti i razvoja regulative kojom će biti uređena obrada osobnih podataka u umjetnoj inteligenciji.

2. *Stručna mišljenja i aktivno učešće Agencije s aspekta zaštite osobnih podataka kao ljudskog prava*

Zaštita osobnih podataka jedno je od temeljnih ljudskih prava priznatih u suvremenim pravnim sustavima koje treba čuvati osobito u digitalnom dobu. Pravo na zaštitu privatnosti, uključujući osobne podatke, povezano je s dostojanstvom, slobodom i autonomijom svakog pojedinca te je ključno za očuvanje demokratskih društava u digitalnom dobu.

Ovom mjerom nastavlja se aktivno učešće Agencije s aspekata zaštite osobnih podataka kao ljudskog prava, a koji se odnose na provođenje nadzornih aktivnosti i davanje stručnih mišljenja na nacрте prijedloga propisa odnosnih na područje zaštite osobnih podataka kao ljudskog prava, a osobito u kontekstu razvoja umjetne inteligencije, jer osiguravanjem kontrole nad osobnim podacima pojedincima se omogućuje očuvanje njihove slobode, dostojanstva i sigurnosti.

KLASA: 030-01/24-01/11
URBROJ: 567-03/02-24-1
Zagreb, studeni 2024.

RAVNATELJ
Zdravko Vukić, univ.mag.oec.

